

Generalitat des d'on continuarien en comunicació amb nosaltres.

La inquietut que teníem per veure què passaria ben aviat quedà esvaïda. Ens advertiren de que les tropes ja havien sortit de Pedralbes i que a altres Casernes es preparaven a fer el mateix. Calia, doncs, obrar enèrgicament i amb rapidesa. Comunicàrem a la Generalitat les informacions que teníem, i anàrem a la Diagonal barrejant-nos amb la Guardia d'Assalt i elements populars armats de la manera més diversa.

Socis del nostre Centre prengueren part en diferents combats durant els dies 19 i 20: a l'Avinguda 14 d'Abril, davant la Universitat, a la plaça de Catalunya, a l'assalt de la Caserna d'artilleria de les Dressanes, on caigué ferit de mort l'inoblidable amic i consoci Enric Fontbernat. El Centre estigué assetjat per espai d'unes hores i quan la lluita s'establí davant del nostre Casal, molts companys socis formàren entre els combatents i d'altres, que no tenien cap arma, col·locaven projectils a les pintes dels carregadors i carregàven els fusells de les forces que lluitàven.

Companys nostres caiguèren per no aixecar-se més, alguns quedàren presoners i foren conduïts a la Caserna del carrer de Tarragona i un d'ells a l'Hotel Colom, en quals llocs estiguèren fins que els rebels en foren expulsats.

Des de les nostres galeries hostilitzàren als rebels que s'havien fet forts a l'Hotel Colom amb nodrit foc dels fusells Maüser que ja posseïem, per haver-nos-en apoderat durant els combats sostinguts.

L'activitat desplegada en tot moment pel Centre Catalanista d'Esquerra fou intensa i eficaç. S'organitzàren serveis d'auxili als ferits i a llurs famílies, de defensa, d'informació i vigilància, i acudíem a tots els llocs on crèiem útil la nostra intervenció.

Vengut el feixisme a la ciutat, col·laboràrem a les accions que s'empeníen al front d'Aragó i ja entre les primeres forces que Catalunya hi envià formaven entre elles molts consocis nostres, i més tard també s'enrolàren a la columna Macià-Companys molts companys estimats i entre ells alguns elements destacats de la nostra joventut, tots els quals encara hi continúen.

El nostre President, volgut amic i company Sunyol i Garriga, que seguia amantent els incidents de la lluita, que es dalia a tothora per a aportar el seu concurs on fos més necessari, va recórrer els llocs més avançats del front d'Aragó, encoratjant amb el seu gest els braus combatents en aquelles terres, i més tard volgué fer-ho al sector perillós del Guadarrama, acompanyat del consoci i amic Ventura i Virgili, en moments culminants de la batalla, quan més convenient era portar el nostre ajut als valents lluitadors de terres castellanes, mostrant solidaritat a la causa comuna de defensar el poble. D'aquella expedició no han tornat encara, i no sabem quina ha pogut ésser llur dissort. Però, en aquesta obligada absència, retem el nostre més fervent homenatge al seu comportament heròic.

Guardies d'Assalt, de Seguretat i valuosos elements del cos de Vigilància, amb els quals establírem contacte en els primers combats, han col·laborat amb els companys del Centre a totes les accions que s'han portat a cap, i avui encara molts d'ells conviuen amb nosaltres.

Aquesta breu narració indica com hem contribuït a l'acció exercida per Esquerra Republicana en la lluita contra el feixisme, i això demostra, que som homes dels partits populars, de tots els soc-